N°. 36. A°. 1834.

MAANDAG DEN 5den MEI.

SURINAAMSCHE COURANT.

PUBLICATIE.

IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR GENERAAL DER NEDERLANDSCHE WEST-INDISCHE BEZITTINGEN.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

Alzoo Wij ontvangen hebben een Koninklijk Besluit van 20 November 1833, n°. 86, betrekkelijk zekere wijziging en aanvulling in het *Reglement op het beleid der regering in de Kolonie* SURINAME, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 9 Augustus 1832, n°. 89;

ZOO IS HET, dat Wij hebben goedgevonden en verstaan, hetzelve Koninklijk besluit, dd. 20 November 1833, n°. 86, bij deze ter kennisse te brengen van alle hoogere en lagere Autoriteiten, en verdere Ambtenaren en Ingezetenen dezer Kolonie; zijnde hetzelve besluit van den navolgenden inhoud:

»WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS »KONING DER NEDERLANDEN, »PRINS VAN ORANJE NASSAU, »GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, »ENZ., ENZ., ENZ.

»Gezien het reglement op het beleid »der regering in de Kolonie *Suriname*, »vastgesteld bij art. 1 van Ons besluit van »den 9 Augustus 1832, n°. 89;"

»Op de voordragt van onzen Minister »van Staat, belast *ad-interim* met de directie »van het Departement voor de Nationale »Nijverheid en de Kolonien, van den 19 »October ll., n°. 30;"

»Den Raad van State gehoord (advies »van den 11 November 1833, n°. 13);"

»Gezien het nader rapport van Onzen »Minister van Staat voornoemd, van den »16den dezer, L. B.;"

»Hebben goedgevonden en verstaan, bij »wijziging en aanvulling van het bovengemelde Regerings-reglement:"

»1°. Het in art. 1 voorkomende woord »*Schutterij*, te doen vervangen door die van »GEWAPENDE BURGERMAGT."

»2°. Art. 55 aan te vullen als volgt:" »*Geene zoodanige bepaling bestaande, »zal de begrooting voor één jaar worden »opgemaakt.*"

»Afschriften dezes zullen worden gezonden »aan het Departement voor de Nationale »Nijverheid en de Kolonien, ter uitvoering, »mitsgaders aan den Raad van State tot »informatie."

»'s GRAVENHAGE, 20 November 1833."

»(geteekend) WILLEM."

»Van wege den Koning,"

»(get.) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK."

»Accordeert met deszelfs origineel."

»De Griffier ter Staats Secretarij,"

»(get.) L. H. ELIAS SCHOVEL."

»Voor eensluidend afschrift."

»*De Secretaris Generaal bij het Departement voor de Nationale Nijverheid »en de Kolonien.*"

»(get.) A. BROCX."

En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd, en in het Gouvernements-blad geinsereerd.

Aldus gearresteerd alhier aan *Paramaribo* den 28sten April 1834, het Een en Twintigste jaar van Zijner Majesteits regering.

E. L. VAN HEECKEREN.

Ter Ordonnantie van Zijne Excellentie,

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

BURGERLIJKE STAND.

Gedurende de maand *April* 1834, zijn alhier geboren:

Van het Mannelijk geslacht 9 personen.
» » Vrouwelijk » 12 »
21.

In dezelfde maand zijn Overleden:

Van het Mannelijk geslacht 11 personen.
» » Vrouwelijk » 5 »
16.

Gehuwd: *een Paar.*

OVERLEDENEN.

Den 1sten April, *Jan Simon Milier*, oud 4 jaren en 2 maanden, zoon van *Johanna Christina Roze.*

Den 3, *Mozes Robles de Medina Jr.*, oud 64 jaren.

Den 4, *Elisabeth Carolina Monsanto*, oud 18 jaren, dochter van wijlen *Mustice Blanka Klopman.*

Idem, *Betje van Susanna Pardo*, oud 60 jaren.

Den 6, *Margarida Amalia Meirelles*, huisvrouw van *José da Silva Ameida*, oud 29 jaren.

Idem, *Johan Christoffel Meijer*, oud 40 j.

Den 10, *Carolina Meirelles Almeida*, dochter van *José da Silva Almeida*, oud 2 j.

Den 13, *Christiaan Johan Esser*, oud ruim 59 jaren.

Den 14, *Cornelis Kevel*, oud 44 jaren.

Den 17, *Johannes Gerhardus Weiman*, oud ruim 23 jaren.

Den 19, *Johannes Jacobus Thuyn*, oud 28 jaren en 14 dagen.

Den 20, *Maria Charlotte Ruddelsom*, dochter van *Henrietta Kleman*, oud 10 jaren.

Den 22, *Johannes Benteler*, oud 78 jaren.

Den 28, levenloos kind van het Mannelijk geslacht van *Clara Joseph Prins*, Huisvr. van *Simon Jacob Content.*

Den 29, levenloos kind van het Mannelijk geslacht van *Anna Henrietta Abendanon*

Idem, *Jan Hendrik Retemeijer*, oud 32 jaren en 2 maanden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

AUGSBURG, den 18 Februarij.

Uit Frankfort wordt onder dagteekening van den 8sten dezer geschreven, dat het Protokol van de eerste zitting der minister conferentie in Weenen aldaar aangekomen en aan niemand anders dan aan eene commissie uit eenen hoogen Duitschen Bondsdag bekend was, en dat al wat van elders en bijzonder van uit Berlijn over den gang der conferentie geschreven mogt worden, niets is dan loutere gissing.

Het laatste nommer van de Engelsche Times behelst verscheidene bijzondere brieven. In een schrijven, den 12den uit Parijs gedagteekend wordt zeer aangedrongen op het misnoegen, hetwelk de ter naauwernood nog bekende conceptwet op de tolregten reeds nu had doen ontstaan. Niet alleen de handelsteden van Frankrijk maar ook sommige groote fabrijksteden, inzonderheid Lyon hetwelk zoo gaarne eene weerkeerige ontheffing van regten met Engeland had zien invoeren, verontwaardigden zich over de schroomvalligheid der regering, welke slechts eenige onbeduidende veranderingen in het oude tarief had durven voorslaan. Van de wetgevende kamers verwachtte men geene verbeteringen, omdat zij grootendeels uit manufacturiers en eigenaars bestonden, die bij de verbods wetten belang hadden. Onder de punten waarover men zich beklaagde, was het handhaven der oude regten op de steenkolen, hetgeen, zegt de brief tot uitwerksel had om, ten behoeve van weinige bezitters van Fransche kolengroeven, dit product zoo duur te maken, dat het gebruik eener stoomboot in Frankrijk juist nog eens zoo veel kostte als in Engeland. — Uit het verschijnen van zulk eenen brief in een voornaam ministerieel dagpapier kan men, overigens afnemen, met welk een oog de Engelsche regering het nieuwe Fransche tarief beschouwt.

Een andere brief is den 11den dezer uit Brussel gedagteekend. Ook daar verhoopte men geene handels-voordeelen van Frankrijk, daar men niet dacht dat Belgie meer bekomen zou dan Engeland. De Belgische kommissarissen waren onder anderen gelast, om voor goederen uit de stapelplaats te Antwerpen gelijke voordeelen bij den invoer aan de Fransche landgrenzen te verwerven, als in de zeehavens, in welk geval Belgie hopen mogt om Rijssel en al deszelfs in fabrijken zoo rijken omtrek, vijf à zes percent goedkooper dan Havre, van het noodige te voorzien. Verder wenschte men ook eene wederkeerige gelijkstelling der beide vlaggen door de regering van elk der twee landen te verwerven.

Te Lyon bleven, volgens de laatste tijdingen van daar, die tot den 17den Februarij loopen, de zaken steeds in denzelfden toestand. De gezamenlijke zijdewevers, wier aantal in de stad en haren onmiddellijken omtrek op niet minder dan 80,000 begroot wordt, weigeren steeds, om den arbeid te hervatten. Het blijkt meer en meer, dat dit hun besluit, waartoe eene weinig beteekenende vermindering van werkloon voor sommige zijden goederen aanleiding heeft gegeven, eigenlijk uit den boezem der genootschappen is voortgekomen, die sedert den vroegeren opstand onder de zijdewevers bestaan, en aan welker invloed de groote hoop wel gedwongen is, zich te onderwerpen. Ongeregeldheden zijn intusschen te Lyon nog niet gepleegd; hebbende men alleen de getouwen van sommige wevers, die niet spoedig aan het bevel gehoorzaamden om hunnen arbeid te staken, eigenmagtig vernield. Den 15den heeft de Burgemeester van Lyon, de Heer Prunelle, eene proclamatie aan zijne medeburgers gerigt, waarin hij de werklieden aanmaant, om hunnen arbeid te hervatten; de gestrenge straffen herrinnert, die bij het wetboek tegen hunne zamenspanningen zijn vastgesteld; het doet voorkomen, als of het voornamelijk vreemdelingen waren, die hen hadden opgeruid, en voorts de hoofden der beweging, die allen bij de regering bekend waren, met eene dadelijke in hechtenis neming bedreigt, indien zij het wagen mogten, de minste poging tot het verwekken van oproer te doen. Ofschoon de Burgemeester alverder in deze proclamatie verzekert, dat de noodige middelen hem ten dienste staan, om de rust te handhaven, blijkt toch van elders, dat vele aanzienlijke fabrijkanten de stad reeds voorloopig verlaten hebben, en dat ook een groote

voorraad goederen van daar weggezonden en elders in veiligheid gebragt is. Een der bladen van Lyon, dat in eenen goeden geest geschreven wordt, waarschuwt de ingezetenen tegen overdrevene vrees, en verzekert, dat eene herhaling der vroegere bloedige tooneelen te Lyon onmogelijk is.

Aller aandacht is thans gevestigd op het meer van Genevè. De vrienden van den Europeschen vrede wenden hunne blikken met bekommering naar de grenzen van Piemont. Men vraagt zich, of dáár niet een brand wordt aangestookt, die zich heinde en verre uitbreiden, en het geheele zuiden van Europa aan het vuur der omwenteling blootstellen kan. Dit dreigende gevaar, deze vermetele aanslag kan niet aan eenige regering worden geweten; want allen hebben zij een gelijk belang bij het behoud van rust en orde. Het is eene handvol woelzieke menschen, die den vrede der wereld bedreigen; en het is in het openbaar, zonder eenige geheim en ten aanzien der geheel wereld, dat deze lieden op nieuw zamenspannen!

»Verleent hun ondersteuning, gelijk in Duitschland; pensioenen, gelijk in Frankrijk; eene schuilplaats, gelijk in Zwitserland, — gij zult ze toch nooit tot rust brengen. De naastbijgelegen regering zal altijd het doel hunner aanslagen zijn.

»Maar deze lieden zijn Polen!... dit schijnt genoeg te zijn om geene beschuldiging tegen hen te mogen inbrengen. Aan dien naam schijnt eene zedelijke onschendbaarheid gehecht te zijn. In de Vendée verwekken Franschen opstand: men veroordeelt hen ter dood; — in Duitschland worden zamenzweeringen gesmeed: niemand verwondert zich, dat tegen de schuldigen vervolgingen worden begonnen; — Zwitserland heeft door eene inlegering en brandschatting de Bazelschen voor hunne staatkundige twisten getuchtigd. Dat is alles wel voor Zwitsers, Duitschers en Franschen. Maar Polen! zal men barbaarsch genoeg wezen, van aan dezen het regt te betwisten, om de wereld het onderste boven te keeren, en alle bestaande regeringen met de wapenen in de hand omver te werpen!

»Wat ons betreft, wij verklaren, dat, wat zij ook doen mogen, wij ons tot deze weinige regelen zullen bepalen. Dat men de toorts der omwenteling van land tot land ronddraagt; dat men burgeroorlog aanstookt daar, waar men het brood der gastvrijheid eet; dat men hier huisvaders dáár opgewonden jongelieden tot misdadige ondernemingen verleidt en hen mede in het verderf sleept, is in gewone tijden zonder twijfel afschuwelijk."

(Nederl. Staats-Courant).

MENGELINGEN.

TOESTAND DER GENEESKUNDE IN KONSTANTINOPEL.

(Volgens Dr. KRANICHFELD, *Geneesheer bij het Oostenrijksch Gezantschap aldaar.)*

Een praktiserend Doctor heeft hier met vele wederwaardigheden te strijden, waartoe inzonderheid eene ongeloofelijke menigte volksvooroordeelen, een ontzaggelijk aantal *kwakzalvers*, waarmede men in aanraking komt, en eindelijk de hoogsterbarmelijke toestand der Apotheken behooren. De geneeskunde, en tevens ook de apothekerskunst, staan hier op den trap van volledering, waarop zij welligt in Duitschland vóór drie honderd jaren gestaan heeft. Er zijn hier vele duizend Artsen en bij de vijf honderd Apotheken van verscheidene natiën; alle kennen geen ander doel, dan — geldwinnen.

De Apothekers zijn gewoonlijk ook Artsen; deze, benevens de tolken en knechts van oudere Artsen, maken de massa uit der dienaren van ESCULAAP. Met zoodanige menschen in consulten zamen te komen, is niets zeldzaams. Dewijl dit intusschen meest slechts in zeer twijfelachtige gevallen geschiedt, volgen deze alsdan zeer stipt de verordening van den geconsulteerden Arts, brengen hem berigt van den loop der ziekte, en worden dan, als ware het, dienaars van den wetenschappelijken Arts. Er zijn hier zeer vele Docters, die niet kunnen schrijven; zij gaan in de eerste apotheek de beste, laten geneesmiddelen bereiden, en brengen bij den zieke. Zoo kwam onlangs in eene der betere apotheken een Arts, bezag de potten, en zeide tegen den Apotheker, dat hij van dit en dat zoo veel en zoo veel zou nemen en in een glas mengen. Toen de Apotheker zijne verbazing over de groote dosis opium-tinctuur te kennen gaf, en meende, dat zulks den patient ligt kon dooden, wees de Doctor op een ander glas, en beval hem, daarvan te nemen: in dit glas was spiesglasboter. „*Dit is immers vergif,*" zeide de Apotheker. „*Nu, neem dan maar wat anders, dat geen kwaad kan,*" zeide hierop de Arts. Zulke voorvallen hebben dagelijks plaats.

Voor iedere bijzondere ziekte zijn hier ook bijzondere Artsen; zoo hebben de Perzianen den naam van enkel en alleen beenbreuken en ontwrichtingen te kunnen heelen; anderen genezen het rheumatismus, hoofdpijn, enz.

Al deze gebreken waren nog te verhelpen, bijaldien de toestand der apotheken maar eenigermate beter ware, die zoo dikwijls de pogingen van wezenlijk een kundig Arts verijdelen. Ik kan naauwelijks den ellendigen toestand derzelve schilderen; de beste daaronder is voorzeker nog oneindig slechter, dan in mijn vaderland de slechtste. De apothekers zelve hebben volstrekt geen begrip van de waarde en het gewigt hunner kunst, even zoo min als van chemie, botanie, warenkunde, natuurlijke historie, enz. De Turksche regering heeft ook in het geheel geene geneeskundige wetten, waarom zich tot Doctor en Apotheker kan opwerpen wie maar wil.

Men beoordeelt hier de deugd der Apotheken naar het aantal en de grootte der in den winkel staande potten. Van deze pronken gewoonlijk die, met het opschrift: *Theriak. van* ANDROMACHUS, *van* HIPPOCRATES, DIOSCORIDES, MATHRIDATES, enz., in de nabijheid der vensters, waar men ook dikwijls bundels van kruiden, wortelen, bloemen, dieren en andere rariteiten opgehangen ziet. Men heeft apotheken van dertig, veertig, vijftig, honderd en meer potten. Naast den winkel is gemeenlijk een vertrekje met een fornuis en eene distelleerketel, hetwelk het *laboratorium* verbeeldt. De flesschen worden niet met kurk, maar met katoen gestopt, wanneer de Arts dranken voorschrijft; hetgene niet alleen wegens de pestbestemming, maar ook wegens het aan den mond der flesch klevende katoen, gevaarlijk en onzindelijk is.

Naauwelijks hier aangekomen zijnde, kwamen zich verscheidene Apothekers in mijne gunst aanbevelen, die zich zelve de beste noemen, en inderdaad ook geenszins voor de minste bekend stonden. Ik bezocht hunne winkels zelf, om mij van de gesteldheid der middelen te overtuigen. In vele potten was geheel niets, in vele andere bedorvene medicijnen, in sommige weder geheel andere dingen, dan het opschrift aanduidde. Toen ik mijne verwondering hierover te kennen gaf, antwoordde men mij: »*dat dit niets te beduiden had; men wist, bij het bereiden der recepten, de medicijnen wel te vinden.*"

(Vaderl. Letteroefeningen.)

ADVERTISSEMENTEN.

(19612) Op autorisatie van de Kommissie tot de Zaken der *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer* zullen de AMBTENAREN, provisioneel belast met dat Departement, overgeven aan L. THIJM *qq.* den Boedel en Nalatenschap van wijlen J. H. J. DIJKMAN.

Paramaribo, den 4 Mei 1834.

De Scriba bij de Kommissie voornoemd,
R. GOLLENSTEDE.

(21170) Op autorisatie van de Kommissie tot de Zaken der *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen de AMBTENAREN, provisioneel belast met opgemeld Departement, over *Zes* weken, de dag nader te bepalen, publiek doen verkoopen:

Een *ERF*, met de daarop staande *GEBOUWEN*, gelegen alhier aan de *Keizerstraat*, Lr. D. N°. 217 en 218; aankomende den Boedel PLANTINA VICTORINA SONCRIS, Echtgenoote van M. J. GELDERLIN.

Paramaribo, den 4 Mei 1834.

De Scriba bij de Kommissie voornoemd,
R. GOLLENSTEDE.

Het behaagde den goeden God, in den vroegen morgen van den 2den dezer, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, uit ons midden tot zich te nemen, onze veel beminde en geachte Moeder, MARIA ELISABETH SOPHIA STEEVEN, in den ouderdom van 76 jaren; gevende wij van dit voor ons zoo gevoelig verlies, door deze aan Vrienden en Bekenden kennis, ons verzekerd houdende van derzelver deelneming, in het betreuren eener zoo waardige Moeder.

Paramaribo, den 4 Mei 1834.

ABRm. JOHs. COMVALIUS JUNIOR.
Mede uit naam mijner Broeders
(21175) en Zuster.

(21176) Den ondergeteekende heeft ten gevolge van zijn vertrek, den WelEdelen Heer H. A. BUHK, bij *generale Procuratie*, met zijne belangens belast; — ter voorkoming van onaangenaamheden worden de daarbij belanghebbenden verzocht hun verschuldigde aan te zuiveren.

Paramaribo, den 5 Mei 1834.

J. P. L. WEIMANN.

(21173) A. SALOMONS, zal *MORGEN*, om 9 ure op VENDU verkoopen:

Provisien en *Stukgoederen.*

Den neger, genaamd *Machington;* aankomende JOEL GOMPERTS Mz.; — alsmede den neger, genaamd *Januarij;* aankomende de Heeren J. J. PONCELET & ZOON.

(19646) JETJE van FRIDERICI, als *Testamentaire Executrice* van den Boedel wijlen den Heer FERDINAND JOHAN NEPROMENUS HOEN, verzoeken alle degenen, welke vermeenen, eenige deugdelijke vordering ten lasten gemelde Boedel te hebben, zoo spoedig doenlijk, de rekeningen in *blanco* bij haar in te zenden; alsmede alle degenen die aan gemelde Boedel verschuldigd zijn, hun verschuldigde te voldoen.

Voorts zullen op Dingsdag den 6den Mei e. k., om 9 uren, ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS, worden verkocht, de NAGELATENE GOEDEREN, bestaande in eenige MEUBELEN; alsmede eene Negerin, genaamd FANNY.

Paramaribo, den 3 Mei 1834.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Het Schip *Margaretha*, Kapt. H. HAGERS, naar *Rotterdam;* lading: 241 vaten Suiker en 12 balen schoone Katoen. — Met hetzelve zijn als Passagiers vertrokken: de Heer WM. ABKENIUS, Echtgenoot en drie Kinderen.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRANK.